

Fórum o lesoch OSN: Nová rezolúcia v boji proti globálnemu odlesňovaniu. Slovensko aktívne zapája aj mladú generáciu

19.5.2026 - | Ministerstvo podhospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Zastavenie odlesňovania, ochrana a udržateľné využívanie lesov vo svete boli ústrednými témami dvadsiateho prvého zasadnutia Fóra o lesoch Organizácie Spojených národov (UNFF 21) v New Yorku. Fórum prijalo novú rezolúciu, ktorá apeluje na krajiny, aby zvýšili svoje úsilie pri dosahovaní týchto cieľov. Slovensko malo opäť v delegácii aj zástupcu mladej generácie.

Rokovania Fóra sa uskutočnili od 11. do 15. mája 2026 v ústredí OSN v New Yorku. Zasadnutie vyvrcholilo prijatím novej rezolúcie, ktorá apeluje na členské krajiny a ostatných relevantných aktérov, aby zvýšili svoje úsilie pri plnení tzv. Strategického plánu pre lesy OSN. Tento plán je základným nástrojom medzinárodného spoločenstva v boji proti odlesňovaniu a degradácii lesov a pri podpore zodpovedného a udržateľného využívania lesov vo svete. Ešte v roku 2017 stanovil globálne ciele pre lesy, ktoré je potrebné naplniť do roku 2030.

Naliehavosť i náročnosť plnenia týchto cieľov je zjavná v kontexte krízy, ktorej čelí globálna spoločnosť – meniac sa klíma, klesajúca biodiverzita, degradácia pôdy a ekosystémov, či negatívne dopady vojnových konfliktov a nepriaznivého ekonomického vývoja na životy ľudí. Podľa údajov Organizácie Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) je čistý ročný úbytok výmery lesov vo svete 4,1 mil. hektárov (rozdiel medzi celkovým nárastom a celkovým úbytkom výmery lesov). Cieľom Strategického plánu pre lesy OSN je preto zastaviť úbytok výmery lesov vo svete a zabezpečiť následný nárast ich výmery o 3 percentá do roku 2030. Dôležitá je aj ochrana existujúcich lesov pred degradáciou vrátane vzácnych a na biodiverzitu bohatých pralesov a prirodzených lesov. Dôležité ostávajú zvyšovanie odolnosti a adaptácia všetkých lesov na klimatickú zmenu, aby tieto boli i naďalej schopné poskytovať spektrum ekosystémových služieb, ktoré od nich požaduje spoločnosť – od dreva a nedrevných produktov, cez ochranu pôdy a vodných zdrojov, poskytovanie prostredia pre rekreáciu a oddych, až po zachovanie biodiverzity, viazanie uhlíka a celkovú ochranu klímy.

Prijatá rezolúcia identifikuje konkrétne oblasti, kde je potrebné dosiahnuť pokrok. Vyzýva na ďalšie prijímanie opatrení jednotlivými krajinami vo forme tzv. dobrovoľných národných príspevkov k realizácii Strategického plánu pre lesy OSN, integráciu medzinárodných cieľov a záväzkov do národných politík o lesoch i mimo agendy lesov a zlepšenie synergií a spolupráce medzi Fórumom a globálnymi dohovormi a ďalšími nástrojmi v oblasti boja proti zmene klímy, zachovania biodiverzity a predchádzania degradácie pôdy.

V rámci tohtoročných rokovaní rezonovala aj otázka budúcnosti samotného Fóra, ako jedinečnej platformy na pôde OSN, kde členské krajiny diskutujú a aktívne formulujú globálne politiky a stratégie na zachovanie lesov vo svete. Fórum v súčasnosti čelí výzvam, ktoré súvisia s obmedzenými kapacitami a finančnými zdrojmi a požiadavkami na vyššiu efektívnosť fungovania v kontexte prebiehajúcej reformy „OSN 80“.

Slovensko zastupoval na zasadnutí lesnícky expert Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Boris Greguška. Súčasťou národnej delegácie bol aj tento rok zástupca študentskej komunity, ktorým bol Matúš Žonda, študent Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene. MPRV SR pokračuje v tejto osvedčenej spolupráci s univerzitou, keď už tretí rok po sebe

dáva možnosť zástupcom mladej generácie zúčastňovať sa globálnych rokovaní o lesoch na pôde OSN.

Fórum o lesoch Organizácie Spojených národov (UNFF) je najvyššie postaveným orgánom v systéme tejto organizácie, ktorý sa zaoberá agendou lesov na globálnej úrovni v celom rozsahu ekonomických, environmentálnych a sociálnych aspektov. Poskytuje medzivládnu platformu pre globálny politický dialóg a tvorbu politík o lesoch. Základným dokumentom globálnej politiky o lesoch je **Strategický plán OSN pre lesy na roky 2017-2030**, ktorý bol prijatý Valným zhromaždením OSN 27. apríla 2017. Členmi Fóra je 197 krajín. Viac informácií na www.un.org/esa/forests. (stránka v angličtine)

<https://www.mpsr.sk/sk/index.php?id=20235&navID=1>